

Kursbeskrivning för grundkursen i associationsrätt (7,5 hp) VT 24

Allmänt om kursen

Grundkursen i Associationsrätt (7,5 hp) utgör en obligatorisk kurs inom ramen för juristprogrammet och filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap vid Juridiska institutionen. Den läses på den tredje terminen. Kursen utgör den enda obligatoriska kursen inom ramen för juristprogrammet med särskild inriktning på ämnet associationsrätt.

Den övergripande målsättningen med kursen är

Kursen syftar till att förmedla grundläggande kunskap om de rättsregler och rättsprinciper som återfinns på associationsrättens område. Kursens tyngdpunkt ligger på aktiebolagsrättsliga frågeställningar. Därutöver täcker kursen centrala moment i handelsbolags- och föreningsrätten. Vidare innehåller kursen en kortfattad översikt av stiftelserätten. Kursen syftar till att träna studenterna i att dels använda de rättskällor och den juridiska metod som är karakteristisk för det associationsrättsliga området, dels anlägga ett kritiskt perspektiv på rätten. I kursen ges också viss undervisning i företagsekonomi. Syftet med undervisningen i företagsekonomi är att studenterna ska förstå huvuddragen i redovisningen, däribland resultat- och balansräkning och årsredovisning samt räkenskapsanalys, allt i syfte att studenten ska kunna lösa enklare tillämpningsuppgifter med aktiebolagsrättslig anknytning. I undervisningen ingår också internationella och komparativa aspekter på det associationsrättsliga regelverket.

Kursen innehåller följande kursmoment

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier. Seminarierna bygger på undervisning i grupp. Seminariegrupperna bygger i sin tur på s.k. basgrupper där varje basgrupp före seminarierna gemensamt förväntas förbereda seminarieuppgifterna.

Seminariepartagandet är obligatoriskt (se vidare kursplan). Seminariebasgruppen kommer tilldelas ett redovisningstillfälle då basgruppen ska förbereda och presentera en uppgift inför seminariegruppen (se vidare under Seminarier nedan).

Juridiska institutionen

Notera att kursens mål examineras genom dels den muntliga prestationen vid det tilldelade seminariet, dels en skriftlig tentamen vid kursens slut.

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa kunskap i och förståelse för associationsrättsliga frågeställningar,
- visa kunskap om associationsrättens vetenskapliga grund,
- visa sådana kunskaper i företagsekonomi som är av betydelse för bedömningen av aktiebolagsrättsliga problem, och
- ha kännedom om associationsrättens roll nationellt och internationellt samt grundläggande insikter i hur associationsrättsliga frågeställningar bedöms i vissa utländska rättsordningar.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa förmåga att med hjälp av relevanta juridiska metoder tillämpa och tolka associationsrättsliga regler samt bedöma associationsrättsliga problem,
- visa förmåga att med hjälp av juridisk metod systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera associationsrättsliga frågeställningar, och
- såväl individuellt som i grupp och i dialog med andra muntligen redovisa och kommunicera resultatet av olika bedömningar och analyser av associationsrättsliga frågeställningar.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- bedöma och värdera associationsrättsliga frågeställningar med hänsyn till relevanta ekonomiska och andra samhälleliga frågor.

Pedagogiken

Undervisningen syftar i första hand till att ge studenten grundläggande kunskaper om och förmåga att tillämpa den associationsrättsliga metoden och att använda relevanta rättskällor

Juridiska institutionen

samt att kritiskt analysera rätten. Studierna är organiserade enligt en tvåstegsmodell där studenten i ett första steg inhämtar grundläggande kunskaper inom associationsrätt respektive företagsekonomi. I ett andra steg får studenterna sedan tillämpa dessa kunskaper i en rad praktiska situationer.

Steg 1 i den ovan beskrivna modellen representeras av föreläsningar. Dessa är primärt avsedda att ge en ram och en struktur till viktiga delområden inom ramen för kursen. Ett genomgående drag med föreläsningarna är också inslag av kritisk analys och att ett kritiskt perspektiv anläggs på rätten i vissa delar.

Steg 2 representeras primärt av basgruppsarbetet och därefter seminarierna.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier. Seminarierna bygger på undervisning i grupp, efter förberedelse i basgrupper, och syftar till att ge ett aktivt lärande.

Skriftliga och muntliga övningar

Kursens mål examineras genom dels den muntliga prestationen vid det tilldelade seminariet, inklusive ett skriftligt referat om minst en och max två A4 sidor, omfattande en 1/10 av examinationen, dels en skriftlig tentamen vid kursens slut, omfattande 9/10 av examinationen.

Föreläsningar

Studenterna rekommenderas starkt att följa föreläsningarna då detta underlättar arbetet i basgrupperna, vilket ökar möjligheten att få poäng på seminarierna, samt för att förbättra förmågan till kritisk analys av rätten. Föreläsningarna i företagsekonomi har ett praktiskt inslag, varför studenterna rekommenderas starkt att delta i dessa. Föreläsningar ges enligt schemat med reservation för senare ändringar som meddelas särskilt.

Juridiska institutionen

Seminarier

Det är obligatorisk närvaro på minst fem av kursens sex seminarier. Studenten måste genomföra en obligatorisk presentationsuppgift vid ett seminarium. Syftet med seminarierna är att genom tillämpningsuppgifter öva studenternas förmåga att tillämpa associationsrättens metod och använda rättskällor på specifika situationer samt anlägga ett kritiskt perspektiv på rätten.

Seminarierna förbereds i basgrupper. Varje seminariegrupp kommer att ha sex basgrupper och varje basgrupp tilldelas ett specifikt case som basgruppen ska utreda, analysera och presentera ingående vid ett seminarietillfälle. Vid varje seminarietillfälle är det alltså bara en basgrupp som ansvarar för och ska presentera caset, men **samtliga seminariedeltagare förväntas förbereda sig och kunna besvara frågor rörande caset**. Den ansvariga basgruppens presentation av analys och svar respektive argumentation rörande det tilldelade caset sker genom dels ett skriftligt referat på minst en och max två A4sidor, dels en muntlig presentation med en skriftlig powerpoint- presentation. **Den redovisande basgruppen ska vidta åtgärder i syfte att främja aktivitet bland seminariedeltagarna, lämpligen genom användning av digitala hjälpmedel och utformning av lämpliga frågor som riktas till seminariedeltagarna. Samtliga lärare förväntas på seminariet kunna dela ut seminariefrågor och följdfrågor till vem som helst i basgruppen**. Ingen student ska kunna hänvisa till någon annan och därmed undandra sig sitt ansvar, men basgruppen har samtidigt ett visst utrymme att styra arbetet och svaren själva så länge detta kan genomföras **rättvist för alla medlemmar inom basgruppen**. En godkänd prestation på det seminariet kan ge 3 poäng. Varje basgrupp behöver alltså bara presentera och analysera ett case var.

Aktivt deltagande på andra seminarier poängsätts inte, men samtliga seminariedeltagare förväntas kunna delta i en diskussion och besvara frågor rörande caset. Det skriftliga referatet ska lämnas in senast kl 13.00 dagen före seminariet. **Mot bakgrund av att samtliga seminarier behandlar helt centrala frågeställningar som ofta upplevs som svårare rekommenderas starkt att studenterna förbereder sig inför och närvarar aktivt vid samtliga seminarier, inte endast de obligatoriska.**

Obligatorier

Det är obligatorisk närvaro på minst fem av kursens sex seminarier. Studenten måste genomföra en obligatorisk presentationsuppgift vid ett seminarium. Se vidare under rubriken Seminarier ovan.

Juridiska institutionen

Internationella och komparativa inslag på kursen m.m.

Kursen innehåller vissa rättsekonomiska inslag samt begränsade moment av internationell eller komparativ karaktär, däribland modern kontraktuell och principal-agent analys av relationer i associationsrätten samt de olika lösningar som en sådan analys leder till.

Samverkan med det omgivande samhället

Förutom de ordinarie lärarna på kursen undervisar flera praktiker med bred erfarenhet av associationsrätten tillämpning på kursen, bland annat från advokatbyråer. Associationsrättens betydelse för ett väl fungerande näringsliv och samhällsekonomin diskuteras under kursens gång.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursen ska ge de grundläggande kunskaper i associationsrätt och företagsekonomi som studenten behöver i och för sig och för övriga kurser inom ramen för juristprogrammet respektive filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen. Alla studenter som ska läsa obligatoriska kurser (termin 2–7) som förstagsregistrerad berörs av detta registreringsförfarande:

- Studenter på den nya studieordningen måste webbregistrera sig själva.
- Studenter som har tillgodoräknade kurser ska inte anmäla sig på detta sätt, utan dessa ska kontakta biträdande studierektor inför registreringsveckan för hjälp med registrering på aktuella obligatoriska kurser.

Om du inte kan webbregistrera dig själv så kontaktar du Utbildningskansliet.

Juridiska institutionen

Omregistrering

Studenter som vill omregistrera sig kontaktar kursadministrationen via funktionsmejlen som tillhör den aktuella kursen.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagångsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en grupp i Athena måste du vara registrerad på kursen. De studenter som inte har läst kursen tidigare har förtur till undervisningen. För omregistrerade finns det möjlighet att delta i gruppundervisningen endast i mån av plats. Inför kursstart kommer det hållas ett gruppval för seminarieundervisningen på kursen. Information om när gruppvalet sker finns på kurssidans i Athena. I gruppvalet väljer studenterna plats i en seminariegrupp. Det enklaste sättet att kontakta din grupp är via Athena. Gå in via fliken: Deltagare, klicka i kolumnen grupp, välj din basgrupp, markera alla medlemmar, tryck på skicka och skriv ditt meddelande.

Studieanvisningar

Kurslitteratur, digitala resurser, seminarie- och källmaterial.

Juridiska institutionen

Läroböcker

Sandström T., Svensk aktiebolagsrätt, 8:e uppl. 2023

Sandström T., Handelsbolag och enkla bolag: en lärobok, 9:e uppl. 2021

Öhman P. & Tagesson T., Redovisning i ett nötskal, 2:a uppl. 2017

Källmaterial

Lagtext, förslagsvis författningssamling i Associationsrätt, Nordstedts Juridik 2023/24 eller lagbok.

Övrigt material

Casematerial VT2024, publiceras i Athena

Lagerstedt A., Föreningar, ur Juridik, publiceras i Athena

Östberg J., Rättsekonomi m.m. ur Styrelseledamöters lojalitetsplikt, publiceras i Athena

Förberedelser inför undervisningen

Föreläsningar: Läs relevanta sidor i litteraturen enligt eventuella läsanvisningar. Ta med relevant lagtext till alla föreläsningar. I vissa fall ligger föreläsarens powerpointpresentation i Athena.

Seminarier: Ta med relevant seminariematerial och lagtext till undervisningen. Förbered deltagandet i seminariet genom att studera kurslitteratur och övriga källor enligt vad som anges i läsanvisningarna i casematerialet till respektive tillfälle. Läs noga igenom de rättsfall som är föremål för behandling vid respektive tillfälle. Följ instruktionerna i casematerialet vad gäller övriga förberedelser inklusive arbetet i basgrupperna. Se vidare under rubriken Närmare om kursens uppbyggnad, seminarier.

Juridiska institutionen

Examination

Kursen examineras dels genom muntliga prestationer vid seminarierna, omfattande en 1/10 av examinationen, dels en skriftlig tentamen vid kursens slut, omfattande 9/10 av examinationen.

a) Delexamination (s.k. case-poäng)

Ett godkänt **deltagande** på seminarierna kan ge **3 poäng** att ta med till tentamen. Ett uppfyllt obligatorium samt dess poäng äger giltighet under två år från den termin då obligatoriet fullgjordes. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig poängen i slutbetyget är att man erhållit godkänt resultat på själva tentamen. Det är inte möjligt att använda poängen för att nå upp till godkänt-gränsen på tentamen.

Riktlinjer för poängsättning:

3 poäng: Studenten visar överlag god juridisk förståelse, god analysförmåga och gott samarbete i basgruppen.

0 poäng: Studenten visar överlag bristande juridisk förståelse och/eller har bristande analysförmåga, är dåligt förberedda eller uppvisar dåligt samarbete i basgruppen.

En helhetsbedömning görs av studenternas insatser. Såväl basgruppens skriftliga analys som den individuella och gemensamma insatsen vid den muntliga presentationen ingår i bedömningen.

b) Skriftlig tentamen (salstentamen)

Kursen avslutas med en skriftlig salstentamen omfattande 9/10 av examinationen. *Betyg:* På den skriftliga tentamen kan följande betyg erhållas: AB (Med beröm godkänd), BA (Icke utan beröm godkänd), B (Godkänd), U (Underkänd). För betygsriterier, se nedan under Betygsriterier. Ang. den målrelaterade sjugradiga betygsskalan, se nedan under Anmälan till tentamen.

Tillträde till examination

För tillträde till examinationen krävs att studenten är registrerad på kursen.

Juridiska institutionen

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska som huvudregel göras i Ladok senast tio kalenderdagar före dag för tentamen (undantag kan behöva göras vid t.ex. röda dagar). Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig till tentamen i Ladok inom utsatt tid får inte tentera. Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till kursadministrationen minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionshinder ska detta anmälas till kursadministrationen (se nedan under Funktionshinder).

Handlingar som ska medtas vid tentamen i tentasal

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Se till att vara på plats minst 15 minuter innan salstentamen startar.

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ 3. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på [Juridiska institutionens hemsida](#). Förekomsten av otillåtna hjälpmedel och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Mer information om disciplinförfarandet finns på institutionens hemsida, under "Examination".

Inlämning av tentamen

Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m.

Juridiska institutionen

Betygskriterier

AB (Med beröm godkänd)

- Har mycket god insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett mycket bra sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.

BA (Icke utan beröm godkänd)

- Har i huvudsak god insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt.
- Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.

B (Godkänd)

- Har godtagbar insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen, även om en del brister och missförstånd finns.
- Identifierar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett godtagbart bra sätt.
- Lösningarna på problemen är i huvudsak korrekta. Ställningstaganden är dock ofta mindre väl motiverade.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommande finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

A (Utmärkt)

- Har utmärkt insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar samtliga rättsliga problem i förelagda uppgifter på ett utmärkt sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.

Juridiska institutionen

B (Mycket bra)

- Har mycket god insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett mycket bra sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.

C (Bra)

- Har god insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt.
- Ställningstaganden är väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.

D (Tillfredställande)

- Har i huvudsak god insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt. Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.

E (Tillräckligt)

- Har godtagbar insikt om strukturen och principerna på de sakområden som behandlas under kursen, även om en del brister och missförstånd finns.
- Identifierar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett godtagbart bra sätt.
- Lösningarna på problemen är i huvudsak korrekta. Ställningstaganden är dock ofta mindre väl motiverade.

Fx (Otilräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otilräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

Juridiska institutionen

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdar. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studie- rektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast 10 kalenderdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Juridiska institutionen

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.

Juridiska institutionen
